

Hükümetle İzmir - Kasaba Demiryolu ve temdidi Şirketi arasında takarrür eden itilâfnamenin imza ve teatisi için mezuniyet itası hakkında $\frac{1}{35}$ numaralı kanun lâyihası ile Hükümetle İzmir - Kasaba Demiryolları ve temdidi şirketi arasında takarrür eden itilâfnamenin imza ve teatisi için mezuniyet itası hakkındaki kanun lâyihasının tesrii intacına dair $\frac{3}{92}$ ve Nafia Vekâleti ile İzmir - Kasaba Demiryolları İdaresi arasında yeniden tanzim ve imza olunan itilâfnamenin gönderildiğine dair $\frac{3}{293}$ numaralı Başvekâlet tezkereleri ve Nafia ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{2010}$

13-5-1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Nafia Vekâletiyle İzmir - Kasaba Demiryolları arasında 927 senesinde yapılan ve haziran 927 tarih ve 6-2311 numaralı tezkere ile takdim kılınan itilâfnamenin Vekâleti Müşarünileyha ile şirket arasında ve ıslah ve ikmali suretiyle tekrar imzalanıp 8 5 929 tarih ve 812 numaralı tezkere ile tevdi olunan ve İcra Vekilleri Heyetinin 9 5 929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise takdimi kabul edilen itilâfnamenin musaddak sureti leffen takdim kılınmıştır.

Bu içtima devresi arasında müstacelen çıkarılması hususuna müsaade buyurulması rica olunur efendim .

Başvekil

İsmet

T. B. M. M.

B. Encümeni

Karar № 115

Esas № $\frac{3}{293}$

$\frac{1}{35}$

$\frac{3}{92}$

Bütçe Encümeni mazbatası

RIYASETİ CELİLEYE

Hükümeti Cümhuriye ile İzmir - Kasaba ve temdidi Soma-Bandırma Demiryolu Şirketi arasında 1914 senesinden itibaren tasfiyesi lazım gelen hesabat ile Lozan ahitnamesinin 12 inci protokolunun 3 üncü maddesi mucibince mezkûr şirket mukâvelatı asliyesi mevadından bazılarının şeraiti hazırai cedideye tevfiği hususuna 25 - 5 - 1927 tarihinde ihzar olup Meclisi Âliye takdim ve geçen sene encümene havale buyrulan itilâfname ile o zaman encümeninin berayı mütalea ve tetkik

havale eylediği talî encümenin ihzar eylediği rapor ve Nafia Vekâletinin yeniden vakı olan müzakeresi neticesi olarak hazırlanıp encüme gönderilmiş olan yeni itilâfname Nafia Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

İzmir - kaşaba ve temdidi demiryolu namı altında bulunan demiryolları İzmir-kaşaba - Alaşehir ve Manisa - Soma ve Burunabat hattı ile Alaşehir - Afyon, istasyonlar hattı ve Soma - Bandırma, Bandırma istasyon hattı gibi muhtelif tulde ve muhtelif mukavelata merbut şümenüferlerden mürekkep olup bunların gerek Hükümet gerek şirkete temin eylediği menafi muhtelif kalemler altında bulunmaktadır. Bu menafia ait hesabat harbi umumî esnasında yani 1914 senesinden itibaren tetkik edilmediğinden muhtelif kalem altında olarak şirketin lehine olarak merbut talî encümen raporunda görüldüğü üzere mühim telakki olunacak bir miktara balığ olmuştur.

Yapılan itilâfname bütün bu hesabatı 1922 senesi eylülünden 1924 senesi haziranına kadar veresiye olarak icra edilmiş nakliyatı askeriye ücreti müstesna olmak üzere 31 kânun evel 1926 tarihine kadar olan zamana ait bileümle mütalebat müddeiyattan mezkûr nakliyatı askeriye ücreti tahsil edildikçe senesi işletme hasılatı meyanına ithal edilmemek şartile Hükümet ile şirket yekdiglerini ibra etmek suretile nazarı dikkattan uzaklaştırmakta fakat ona mukabil birinci maddeyi ikame eylemektedir

Birinci madde itilâfnamenin devamı müddetince muhtelif mukavelata merbut hatların varidat ve sarfiyatının birleştirilip türk Lirası olarak irae edileceğini müş'irdir.

Masarifat altı kalem altında yazılmış olup Hükümetçe yapılan son itilâfnamede (A) kaleminin son cümlesindeki müphemiyet daha kat'i ve müsbet şekle ifrağ edilmiştir.

Encümen bu maddenin ihtiva ettiği malî hükümlere vakıf bulumakla beraber sahai faaliyete atılmış, muamelâtı dürüst müessesata Hükümeti Cümhuriyenin göstermekte olduğu himaye perensipine memnuniyetle iştiraki muvafık bulmuştur. Yalnız talî encümenimizin raporunda tasrih olunan ihtiyat akçası üzerinde kuyudu ihtirazyeyi ikinci defa readaptasyona lüzum görüldüğü zaman Hükümetçe nazarı dikkata alınmasını temenniye, ve birinci maddenin (C) fıkrasındaki [. . . mukavelat mucibince (7 670 600) franka balığ olan cümlesindeki] frankın ilk itilâfnamede olduğu gibi Fransız frankı olarak yazılmasına ve bunu müeyyit olarak lâyhayi kanuniyenin tadiline lüzum görülmüştür

Üçüncü fıkra varidattan masarifin tenzilinden sonra kalan fazlai hasılatın yüzde altmış Hükümete, yüzde kırkı şirkete bırakıldığını müeyyit olup bu suretle 928 senesinde Hükümete bir miktar hisse kalacağı yapılan tetkikattan anlaşılmıştır.

İkinci madde : İzmir - Manisa çifte hattına dair, üçüncü maddede masarifi tetfişiyeye dair hükmü muhtevi olup eski itilâfnamenin aynı bulunuyor.

Dördüncü madde itilâfname hükmünün müddet ve şekli devamını ve itilâfnamede ihtilâf zuhurunda hakeme müracaatı ifade etmekte olup evelki itilâfname ile farkı daha toplu bir ifadede bulunması ve hakem ifadesinin ehli hibre olarak yazılması ikinci bir radadaptasyonda artık bu şekilde ehli hibre meselesi mavzubahs

olamayup esas mukavele mucibince hareket olunacağı hükmünün bulunmasından ibarettir ki bu ikinci hüküm itilâfnamenin Hükûmet lehine yapılmış kuvvetli bir tadilatıdır.

Altıncı madde : İtilâfnamenin vaktinden evvel tetkik ve tadil olunabilmesi ,

Yedinci madde : Hükûmet ile şirketin bazı şeraiti istisnaiye altında yekdiğerini ibralarını ,

Sekizinci madde : Bandırma iskele hattı belediye hissesinin tediyesinde mebdei tarihi gösteriyor.

Yeni itilâfname dokuzuncu madde olarak ayrıca bu itilâfnamenin Hükûmetçe hattın hakkı iştirasına hanel vermediğini ve haslatı umumiyenin muhtelif hatlara göre ihzar olunması gibi kuvvetli bir hükmü muhtevi bulunuyor.

Hututu esasiyesi muhtasaran arzolunan ve itilâfname Nafia Vekili Recep Beyefendinin izahatı ve encümenin tetkikatı amikası neticesinde yukarıda da arz. olunduğu veçhile frank kelimesinin Fransız fransı olarak tespiti ile Heyeti Umumiyesinin kül olarak kabulü muvafık görülmüş olmakla müstacelen ve tercihan müzakeresi istirhamile Meclisi Âliye arzına karar verilmiştir.

28 5 1929

M. M.

Aydın

R. V

Erzurum	Kırklareli	Niğde	Kütahya	Isparta	Mühendis	İstanbul
H. Aziz		Faik	Niyazi Asım	Mükerrem	Mitat	Fuat
Elaziz	Samsun	Tokat	Giresun	Erzurum		
H. Tahsin	Adil	A. Şevki	Kâzım	N. Atuf		

Bütçe Encümeninin tadili

*Hükûmetle İzmir - Kasaba Demiryolu ve temdidi Şirketi arasında
kararlaştırılan itilâfnamenin imza ve teatisine mezuniyeti
mutazammın kanun lâyihası*

MADDE 1 — Hükûmetle İzmir - Kasaba Demiryolu ve temdidi şirketi arasında takarrür eden merbut itilâfnamenin (Birinci maddesinin ikinci fıkrasının (C) paragrafında muharrer frank kelimesinin fransız fransı olduğu tasrih ettirmek şartile) imza ve teatisi için Hükûmete mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

İtilâfname

Bir taraftan Kötahya mebusu ve Nafia Vekili Recep Beyefendi, ve diğer taraftan İzmir - Kasaba ve temdidi demiryolu şirketi Meclisi İdare Reisi sanisi Mösyö J. B. Mono beylerinde aşadaki suretle akti itilaf edilmiştir.

Birinci madde — İşbu itilafnamenin devamı müddetince hesabı seneviye hatların heyeti mecmuası için aşadaki veçhile Türk lirası olarak tanzim edilecektir.

1 - Hatların heyeti mecmuasının hasılatı umumiyesi « Bandırma mevkifi aslisi ile Gümrük iskelesi arasındaki hat varidatından mahallî belediyesine ait olup kendisine verilmesi iktiza eden hissenin tenzilinden sonra »

2 - Masarif . işbu masarif hususatı atiyeyi muhtevi olacaktır:

A. - Türk lirası olarak irae edilmek üzere işletme masarifi; bu masarif asıl işletme masraflarının yani elyevm cari olan usule nazaran vaki olan sarfiyatı ve bilhassa memurin ve müstahdemine verilen maaşat, ücret ve bunlara verilecek tazminatlar, naktî muavenetler, primler, mükâfatı nakdiyeler, harcirahlar gibi mebalîğ; gerek işletmede ve gerek tamiratı adiyede kullanılmış olan mevât ve malzeme bedelâtını;

Şirketin memurin ve müstahdemin muavenet sandıklarına tahsis ettiği mebalîğ, vergi ve resimleri, masarifi teftişiyeyi kaza, hasar ve harik dolayisile verilen tazminatları, şirkete terettüp eden her nevi masarifi, masarifi umumiyeyi ve 1910, 1911, 1912, 1913 senelerine ait fevkalade inşaatın 31 kânunewel 1913 de imha edilme - yerek kalmış olup mezkûr sene bilançosunda muharrer bulunan ve işbu itilâfname - nin cari olacağı altı senelik müddete münhasır olacak olan itfa akçası :

B. - İşletme masarifi adiyesi meyanına ithal edilemeyen ve yapılması zarurî oldğu anlaşılan fevkalade mahiyeti haiz bilumum inşaat ve mubayaatı müstakbe - lenin itfasına tahsis edilen mebalîğ,

İşbu inşaat ve mubayaatın icrasına başlanmazdan evvel bunlara sarfedilecek meblâğın tayini miktarı ve bu meblâğın şirketçe avans suretile tesviyesi kabul edildiği takdirde tarzı itfası Hükûmet ile şirket arasında biltilâf takarrür ettirilecektir.

C - şirketin çıkarmış olduğu « % 4 ½ faizli 1894; % 4 faizli 1895 ve % 5 faizli 1921 » tahvillerinin elyevm mer'i mukavelât mucibince yedi milyon altı yüz yetmiş bin altı yüz franka balîğ olan mürettebatı seneviyesi yekûnunu

30 temmuz 1910 tarihli mukavelenin sekizinci maddelerinde muharrer Soma -Bandırma Hükûmet istikrazı mürettebatı seneviyesine mütedair şirketin Hükûmete karşı olan taahhüdü refedilmiş ve bu taahhütten tevellüt eyleyecek netayici maziye ve müstakbeleyi Hükûmeti Cümhuriye üzerine almıştır.

Ç - Hisse senedatı aksiyon sermayesine senevi yüzde altı faiz; B, C, Ç, fıkra - larında mezkûr ecnebi paraları sene içinde icra edilmiş olan akça münakalatının vasatı rayici üzerinden Türk lirası olarak hesap edilecektir.

D - İhtiyat akçası olarak hasılatı gayri safiyyenin yüzde birine müsavi bir meblâğ;

E - İdare ücreti olarak hasılatı gayri safiyyenin yüzde beşine müsavi bir meblâğ ;

3 - Yukarıda tasrih edilen masarfin tenzilinden sonra kalan fazlai hasılatın yüzde altmışı Hükûmete ve yüzde kırkı şirkete ait olacaktır. Bu suretle Hükûmete düşecek hisse hesabının tasdikini takip eden dört ay zarfında Hükûmete tesviye olunacaktır. Balâdaki sarfiyata nazaran hasılatı umumiyede noksan görüldüğü takdirde bu noksan Hükûmeti Cümhuriye tarafından şirkete aynı müddet zarfında tesviye edilecektir.

Bir senelik hesabının rüyeti neticesinde masarife nazaran hasılatı umumiyede tahakkuk edecek noksanın gelecek senelerde vuku ve tevalisine mani olmak üzere tarife emsalinin tezyidi imkânı olup olmadığı hususunu Hükûmet şirket ile birlikte tetkik edecektir.

Yukarıda beyan olduğu tarzda tertip ve tanzim edilecek olan hesabat devrei hesabiyenin hitamından iki ay zarfında Hükûmete arz olunacaktır. bu hesabının takdimini talep eden üç ay zarfında Hükûmeti Cümhuriye hesabını tasdik ve ya bu hususa müteallik itirazatını şirkete bildirecektir. Aksi taktirde hesabata tasdik edilmiş nazarile bakılacaktır,

İkinci madde — 10 - 22 şubat 1893 tarihli mukavelenamenin çifte hatta dair yedinci maddesi ahkâmı işbu itilâfnamenin devamı müddetince tehir edilmiştir.

Üçüncü madde — İşbu itilâfnamenin devamı müddetince yukarıki maddede mezkûr mukavelenamenin beşinci maddesi ahkâmına tevfi kan kilometre başına senevî 300 kuruştan ibaret masarifi teftişiyeye taalluk eylediği sene zarfında tatbiki kabul edilmiş olan tarife emsali ile darpedilerek hesap olunacak ve Afyon - iltisak ve Bandırma şehir hatları tulleri de dahili hesap edilerek tesviye kılınacaktır.

Dördüncü madde — Yukarıdaki birinci, ikinci ve üçüncü maddelerin ahkâmı 1 kânünsani 1927 tarihinden itibaren altı sene cari olacak ve bu müddetin devamınca imtiyaz mukavelenamesinin heyeti umumiyesi meriyette kalmakla beraber yalnız işbu itilâfname maddelerine muhtelif ahkâmının tatbiki tehir edilecektir.

İtilâfnamenin müddeti devamı olan altı senenin hitamında şirket imtiyaz mukavelei asliyesinin şeraiti hazırai iktisadiyeye tevfiği için Hükûmete müracaat edilecektir.

İtilâfnamenin hitamı tarihinden itibaren bir sene zarfında Hükûmetle şirket arasında şeraiti iktisadiyeye tevfiği hususunda bir itilâf hasıl olmadığı takdirde Lozan ahitnamesine merbut (12) numaralı protokolün beşinci maddesi mucibince ehli hibreye müracaat edeceklerdir. Ehli hibre masarifi iki taraf arasında münasafaten taksim olunacaktır .

İşbu mukaveleden sonra yapılacak her hangi bir readaptasyonda artık bu mahiyette bir ehli hibre şekli vazedilmeyip alelumum hükûmetle şirket arasında vukua gelen itilâfların halli için esas mukavelelerde mevzu usullere müracaat olunacaktır.

Beşinci madde : Altı senenin hitamında işbu itilâfnamenin tadiline veya şeraiti iktisadiyeye tevfiği husuna dair Hükûmet ile şirket arasında müzakerenin devamı müddetince yukarıda yazılı birinci, ikinci ve üçüncü maddeler ahkâmı mer'i olacağı gibi imtiyaz mukavelenamesinin esasıyesinin iktisat şeraiti hazırasına tevfiği hususu ehli hibreye havale adıldığı taktirde ehli hibre kararını verinceye kadar da işbu

maddeler ahkâmı muvakkaten cari olacaktır.

Altıncı madde : İşbu itilâfnamenin hini aktindë şeraiti esaslı bir surette teptil edecek mahiyette ahvali gayri melhuza ve fevkalade vukuu taktirinde Hükûmet ile şirket işbu tilâfname akâmını yeniden bilitilâf tetkik ve tadil eyleyebileceklerdir.

Yedinci madde — 1922 senesi eylülünden 1924 senesi haziranına kadar veresiye olarak icra edilmiş olan nakliyatı askariye ücreti müstesna olmak üzere 31 kânunevel 1926 tarihine kadar olan zamana ait bilcümle mutalebat ve müddeiyattan Hükûmet ile şirket yekdigerini ibra ederler. İşbu nakliyatı askeriye ücreti tahsil edildikçe işletme hasılatı meyanına ithal olunmayacaktır.

Sekizinci madde — Bandırma mevkifini Gümrük iskelesine vasleden hat hat - silatından mahallî Belediyesine ısbet eden miktar 14 eylül 1920 senesinden itibaren vaki olacak rüyeti hesap neticesinde şirket tarafından belediyeye verilecektir.

Dokuzuncu madde — Devletin aslı olarak mevcut ve mukavelelerle müeyyet iştır hakına hâlel gelmesi mevzubahs olmadığından tarafeyin müttefiktirler.

İşbu mukavelenamenin birinci maddesinin bir numaralı fıkrasında gösterilen hasılatı umumiye mukavelenamelerindeki esaslar dairesinde hatların Hükûmetçe mubayesını her zaman mümkün kılacak şekil ve teferrüatla ihzar olunacaktır

J. B. Monoot

Mafia Vekili

Recep

(Hükûmetle İzmir - Kasaba demiryolları ve temdidi şirketi arasında evvelce kararlaştırılan itilâfname projesile Nafia Encümeni mazbatası ve Bütçe Encümeninin tali komisyonu raporu bu içtima senesi bidayetinde tabı ve tevzi olunan Encümenler ruznamelerinin 40-68 inci sahifelerinde münderiç bulunduğundan tekrar tab'ından sarfı nazar edilmiştir)

Yanlış - Doğru cetveli

Sayfa	Satır	Yanlış	Doğru
4	1	Kötahya	Kütahya
4	1	daki virgül kaldırılacaktır.	
4	3	j harfinden sonra bir nokta konulacaktır.	
4	3	edilmiştir.	edilmiştir:
4	6	edilecektir.	edilecektir :
4	9	j işaretinden sonra bir nokta konulacaktır.	
4	12	masraflarının	masraflarını
4	13	ücret	ücurat
4	14	harcirahlar	harcirahlar ilâ
4	17	teftişiyeyi	teftişiyeyi,
4	22	edilemeyen	edilemiyen
4	31	yekûnunu	yekûnunu;
4	32	tarihli kelimesinden sonra şu cümle konulacaktır : mukavelei müzeyyelenin yedinci ve 3 kânun evvel 1916 tarihli	
4	42	meblâğ ;	meblâğı ;
5	1	yokarıda	yukarıda
5	11	yokarıda	yukarıda
5	12	bu	Bu
5	13	talep	takıp
5	13	Cümhuriye	Cümhuriye,
5	20	teftişiyeye	teftişiyeye,
5	26	muhtelif	muhalif
5	29	edilecektir.	edebilecektir
5	37	ihtilâfların	ihtilafların
5	40	yokarıda	yukarıda
5	41	esasiyesinin	asliyesinin
5	42	adıldığı	edildiği
6	2	madde :	madde —
6	2	aktinde	aktindeki
6	9	olunmayacaktır.	olunmıyacaktır.
6	15	olmadığından	olmadığında
	19	Mafia	Nafia